

Nr 246

Av fröken Stenberg m. fl., *angående trädgårdsundervisningen i Norrland.*

(Lika lydande med motion nr 304 i Andra kammaren)

Trädgårdsutbildningen har under senare år icke varit tillfredsställande ordnad i norra Sverige. Detta har bl. a. inneburit, att yrkesmän utbildade i Norrland ansetts ha fått en utbildning, som kvalitetsmässigt varit underlägsen den, som meddelats i andra delar av landet. Denna omständighet har medfört ett ringa intresse för trädgårdsutbildning, vilket i sin tur inneburit brist på yrkeskunnig arbetskraft på trädgårdsområdet i Norrland.

Den 1962 tillsatta Söråkerutredningen har nu slutfört sitt uppdrag. Utredningens betänkande behandlar inriktning, omfattning och lokalisering av trädgårdsundervisningen i Norrland.

Utredningens tre alternativ till trädgårdsutbildning för Norrland, som även biträdades av chefen för kungl. jordbruksdepartementet, innebär i korthet, att till Nordviks lantbruksskola skall förläggas en 42 veckors förmanskurs på anläggningslinjen och en grundläggande yrkeskurs för 12—16 elever. Vid Umeå och Grans lantbruksskolor skulle möjligheter finnas att vid vardera skolan utbilda 8—12 elever i grundläggande kurser.

Om förmansutbildningen vid Nordvik skall fungera tillfredsställande, krävs oundgängligen en bredare rekryteringsbas än vad grundkursen där kan erbjuda. Eleverna i dessa kurser är förhållandevis unga, och det är utslutet, att alla fortsätter sin utbildning. En del får andra intressen, en del lämpar sig icke för vidare studier, medan andra åter från början varit inriktade på anställning direkt efter kursen eller på att arbeta som egna företagare. Härtill kommer, att de av grundkursernas elever, som tänker fortsätta på odlingslinjen — och det är enligt utförda beräkningar ungefär en tredjedel — måste söka sig till trädgårdsskolorna i Norrköping eller Alnarp för fortsatt utbildning.

Det ovan sagda innebär, även med hänsyn till att någon elev från grundkurser utanför Norrland söker sig till Nordvik, att antalet platser i kurser med grundläggande utbildning måste vara minst dubbelt, helst tre gånger så stort som antalet platser i förmanskursen, för att kvaliteten på eleverna i denna skall bli den önskvärda.

Enligt erfarenheterna från andra skolformer innebär den geografiska närheten till en skola ett starkt incitament för att skaffa sig den utbildning sko-

lan i fråga erbjuder. Detta är ett av skälen till att grundkurserna skall decentraliseras.

Undervisningen i trädgårdsskötsel kommer visserligen att fortsätta vid Umeå lantbruksskola men kommer, liksom nu är fallet, att på grund av lokalbrist helt förläggas till sommarhalvåret. Denna årstid borde förbehållas en förberedande utbildning med praktikmöjligheter. Praktik är för närvarande svår att ordna för intresserade ungdomar.

De för trädgårdsundervisningen befintliga utrymmena har varit avsedda för en praktisk-teoretisk 6-månaders trädgårdskurs men fyller icke de fordringar, som uppställs för en grundläggande yrkeskurs på trädgårdsområdet.

Om lämpliga lokaler kan ställas till förfogande, synes Umeå lantbruksskola ha goda förutsättningar för att ge en god yrkesundervisning på trädgårdsområdet. Dylik undervisning har bedrivits där i 25 år i nära anslutning till Västerbottens läns plantskola, vilket ger värdefulla kontakter icke bara med plantskoleverksamheten utan också med den livliga anläggningsverksamheten på trädgårdssidan. Enligt utredningens förslag erfordras en utbyggnad av Umeå lantbruksskola med en beräknad kostnad av 293 500 kr.

Förläggningen av viss försöksverksamhet på trädgårdsområdet till Röbäcksdalen strax intill Umeå bör medföra möjligheter dels till intressanta demonstrationsobjekt och dels till kvalificerade speciallärare, där så behövs.

Faran för bristande elevtillgång inom Norrland torde icke vara stor, om man tar i beaktande att lokal utbildning tidigare bedrivits vid flera folkhögskolor liksom vid Vindelns lantbruksskola, men att dessa kurser numera upphört.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t vidtager åtgärder för att säkerställa trädgårdsundervisningen i Norrland i enlighet med Söråkerutredningens förslag.

Stockholm den 26 januari 1965

Gunvor Stenberg

Gunnar Rönnberg

Per Jacobsson